วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร หลังการระบาดของไวรัสโคโรน่า

Causal Relationship Among Leadership, Risk Management and Organizational Culture that Affects the Business Continuity Management of the Construction Industry in Bangkok During Post-Pandemic COVID-19 Virus

สิปป์ณรงค์ กาญจนาวงศ์ไพศาล* และทิฆัมพร พันลึกเดช
Sipnarong Kanchanawongpaisan and Tikhamporn Punluekdej

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160
Faculty of Business administration Southeast Asia University, Nongkhaem, Bangkok 10160, Thailand
*Corresponding author, email: Sipnarong.ka@ssru.ac.th
(Received: Mar 26, 2024; Revised: May 18, 2024; Accepted: Jul 19, 2024)

บทคัดย่อ

จากปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่าที่ยังคงอยู่ในปัจจุบันและมีโอกาสที่จะกลับมาระบาดซ้ำ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมการโครงสร้าง กับข้อมูลเชิงประจักษ์ของ ภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร หลังการระบาดของไวรัสโคโรน่า โดยการสร้างโมเดลสมการโครงสร้าง และการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารงานในสถานที่ก่อสร้างจำนวน 701 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความเชื่อมั่น ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของเครื่องมือแต่ละตัวแปร ได้ค่าระหว่าง 0.91-0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติโมเดลสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่า χ^2=103.21, χ^2/df =1.10,df=93, p=0.13, GFI=0.96, AGFI = 0.97, CFI = 0.98, TLI = 0.97, NFI = 0.98, RMSEA = 0.014, RMR = 0.003 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.95 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจได้ร้อยละ 99 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการความเสี่ยงและวัฒนธรรมองค์กร คือ ภาวะผู้นำ อีกทั้งมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อ การจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจ การค้นพบนี้ไม่ได้จำกัดเพียงกลุ่มอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้างเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงทุกธุรกิจ ที่ควรตระหนักและนำไปใช้เพื่อเป็นมาตรการรองรับกรณีเกิดเหตุไม่คาดฝัน เช่นเกิดโรคระบาดขึ้นอีกในอนาคต

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง วัฒนะรรมองค์กร ความต่อเนื่องของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง หลังการระบาดของไวรัสโคโรน่า

Abstract

According to the persistent issue of the coronavirus pandemic, there remains a likelihood that the pandemic will reoccur. This quantitative study aims to verify the consistency of the structural equation models. Empirical data will be utilized to examine the impact of organizational culture, risk management, and leadership on the business continuity management of the Bangkok-based construction industry post-pandemic. This analysis determined the coherence of structural equation models representing business continuity management influencing factors by employing a stratified sampling technique, with 701 construction site administrators comprising the sample group. Implement the instrument as a survey questionnaire. The value of the instrument variable varied from 0.91 to 0.97 by determining Cronbach's alpha coefficient. The Pearson correlation coefficient was calculated to analyze the data. Statistical analysis,

structural equation modeling. The findings indicate that the proposed model aligns with the empirical data, as indicated in the following values: χ^2=103.21, χ^2/df=1.10, df=93, p=0.13, GFI=0.96, AGFI=0.97, CFI=0.98, TLI=0.97, NFI=0.98, RMSEA=0.014, RMR=0.003. With a predictive coefficient of 0.95, business continuity management demonstrates that the sum of all variables explains 99 percent of its variance. The variables comprising Leadership have a positive direct impact on risk management and organizational culture and a positive indirect impact on business continuity management. These results transcend the confines of the construction sector. However, every enterprise should be recognized and implemented as a precaution to bolster unforeseen circumstances. For instance, another epidemic is sure to occur in the future.

Keywords: Leadership, Risk management, Organization culture, Business continuity of construction business, Post-pandemic

บทนำ

จากการระบาดใหญ่ของเชื้อไวรัส โคโรน่า (COVID-19) ในประเทศไทยและทั่วโลก ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อทุกอุตสาหกรรมทั่วโลก (Szczygielski *et al.,* 2022) โดยภาคการก่อสร้างถือเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงที่สุด อุตสาหกรรมการก่อสร้างนั้นถือเป็นภาคอุตสาหกรรมที่มีส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก ต้องเผชิญกับการหยุดชะงักอย่างกะทันหันและไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งนำไปสู่ผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ในประเทศไทยก็โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับสูง แต่การแพร่ระบาดส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักในภาคการก่อสร้างไปทั่วทุกพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานไปจนถึงข้อจำกัดด้านแรงงาน ธุรกิจต้องประสบกับปัญหาที่สำคัญอันเนื่องมาจากมาตรการล็อกดาวน์และมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ผลจากการระบาดอย่างหนักในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของธุรกิจก่อสร้าง ที่ไม่สามารถดำเนินการต่อได้เนื่องมาจากการลงทุนจากต่างประเทศที่ลดลงและการชะลอตัวของตลาดอสังหาริมทรัพย์ ตามรายงานของ Mercuria (2020) พบว่า การระบาดของไวรัสโคโรน่ามีผลกระทบอย่างรุนแรง ทำให้จำเป็นต้องมีการประเมินแนวทางการดำเนินธุรกิจในรูปแบบและกลยุทธ์ใหม่ ความจำเป็นในการเป็นผู้นำที่ปรับตัวได้และการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์เริ่มมีความจำเป็นมากขึ้นในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากรูปแบบการดำเนินงานแบบดั้งเดิมกำลังมีการเปลี่ยนไป (Fresh Editorial, 2022) อีกทั้งในสถานการณ์ในปัจจุบันยังไม่สามารถไว้วางใจได้ว่า จะเกิดการกลับมาระบาดซ้ำหรือรูปแบบการระบาดอาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมขององค์กร เป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับทุกอุตสาหกรรมในปัจจุบัน (Ponthongmak, 2023)

แม้ว่าการมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลจะมีความสำคัญอย่างเห็นได้ชัดในการนำพาองค์กรก้าวข้ามผ่านภาวะวิกฤติ (Kanchanawongpaisan, 2023) แต่ก็ยังมีตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร ที่ดี ซึ่งสิ่งนี้จะสามารถเป็นดัชนีชี้วัดความเป็นไป และความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ที่พร้อมจะรับมือกับวิกฤติต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตที่ไม่มีความแน่นอนอย่างในปัจจุบัน (Chuangwongyat, 2021) ช่องว่างที่สำคัญในการทำความเข้าใจว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีส่วนช่วยให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่องได้อย่างไรเป็นสิ่งที่ทุกองค์กรควรมีการทำการศึกษาให้มีความเข้าใจ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้างในกรุงเทพมหานคร ในยุคหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่าที่ผ่านมา ที่การตอบสนองต่อสภาวะวิกฤติในภาคธุรกิจการก่อสร้างต้องเกิดขึ้นอย่างอย่างทันท่วงที โดยเน้นที่การวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาวและบทบาทความเป็นผู้นำในการบริหารความเสี่ยง (Boonreang & Harasarn, 2023) แต่ยังมีการศึกษาถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ดีจะสามารถส่งผลให้องค์กรสามารถประสบความสำเร็จเนื่องจากหากมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดีแล้วจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือและมีเป้าหมายเดียวกันของบุคลากร (Jiaksungnoen & Rattanapongpinyo, 2023) แม้ว่าจะมีงานวิจัย ที่นำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และความต่อเนื่องทางธุรกิจ แต่ยังขาดการวิจัยที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดีที่จะสามารถส่งผลร่วมกันให้องค์กรสามารถก้าวข้ามผ่านวิกฤติและนำไปสู่การประสบความสำเร็จทางธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ที่ทั้งสองปัจจัยนี้มีส่วนสำคัญต่อการการขับเคลื่อนองค์กร รวมถึงการมีมาตรการป้องกันหากเกิด

เหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้น การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดช่องว่างดังกล่าวโดยการตรวจสอบความสัมพันธ์ที่ทำงานร่วมกันระหว่างความเป็นผู้นำและการบริหารความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และผลกระทบร่วมกันต่อความต่อเนื่องของธุรกิจ

งานวิจัยนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากผลการศึกษาจะสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าแก่ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองขนาดใหญ่อื่น ๆ ทั่วโลก การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำ การบริหารความเสี่ยง วัฒนธรรมองค์กร และความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ เพื่อรับมือกับวิกฤติการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งการศึกษานี้จะมีส่วนช่วยในการศึกษาที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับการฟื้นตัวหลังการระบาดใหญ่ ในอุตสาหกรรมการก่อสร้าง โดยนำเสนอผลกระทบเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมและผู้กำหนดนโยบายที่สำคัญ

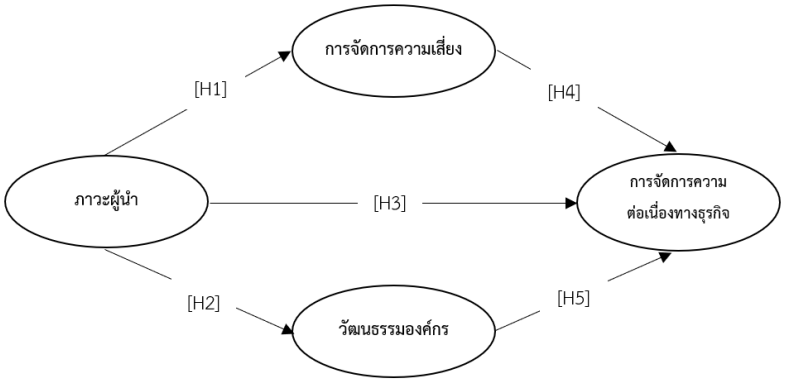
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร กับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อสร้างโมเดลสมการโครงสร้าง ภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

H1: ภาวะผู้นำ ส่งผลเชิงบวกโดยตรงต่อ การจัดการความเสี่ยง
H2: ภาวะผู้นำ ส่งผลเชิงบวกโดยตรงต่อ วัฒนธรรมองค์กร
H3: ภาวะผู้นำ ส่งผลเชิงบวกโดยตรงต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ
H4: การจัดการความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกโดยตรงต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ
H5: วัฒนธรรมองค์กร ส่งผลเชิงบวกโดยตรง
H6: ภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อทางอ้อมต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ผ่านทาง การจัดการความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ผู้บริหารงานก่อสร้างขนาดใหญ่ (คนงานตั้งแต่ 400 คนขึ้นไป) โครงการละ 1 ท่าน ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุดของโครงการนั้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น 1121 โครงการ (National Statistical Office Thailand, 2022) ใช้การแจกแบบสอบถามผ่านแบบสำรวจออนไลน์ (Google Form) ขนาดตัวอย่างประชากรใช้การคำนวนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power ด้วยการกำหนดขนาดอิทธิพล (Effect size) ที่ใช้ใน

การศึกษานี้คือขนาดอิทธิพลระดับปานกลาง 0.3 (Faul *et al.,* 2007) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ 0.05 โดยมีค่าอำนาจการทดสอบ (Power of test) อยู่ที่ 0.80 (Hair *et al.,* 2010) กำหนดค่าองศาอิสระ (df) กำหนดโดยใช้สูตร [NI (NI+1)/2-NP] โดยที่ NI (Number of indicators) แทนตัวแปรที่สังเกตได้ 2 ตัว และ NP (Number of parameter) จากโมเดลมีจำนวนทั้งสิ้น 42 พารามิเตอร์ แทนค่า [25 (25+1)/2-57] (Schumacker & Lomax, 1996) ผลลัพธ์จากการคำนวณได้ค่าองศาอิสระของโมเดลอิสระ (Degree of freedom for independence model) = 268 ดังนั้นขนาดตัวอย่างประชากรที่คำนวนได้คือ 701 ตัวอย่าง การศึกษานี้ใช้เทคนิคการสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) โดยใช้ซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ AMOS เวอร์ชั่น 24 ใช้สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามสัดส่วนของจำนวนสถานที่ก่อสร้างทั้ง 50 เขต ในกรุงเทพมหานคร

การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 โดยใช้แบบสำรวจออนไลน์ที่ดำเนินการผ่าน Google form อีเมลและการแจ้งเตือนลิงก์ของ Google ถูกส่งไปยังบุคคล 772 ราย (เพิ่มขึ้น 10% ในกรณีที่ข้อมูลสูญหายหรือได้รับแบบสอบถามกลับมาไม่เพียงพอ) พร้อม URL เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าถึงแบบสำรวจได้ทันที

การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามโดยใช้ มาตรวัดแบบ Likert scale (Likert, 1932) ตั้งแต่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามรายข้อ (Item-Level CVI: I-CVI) และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือทั้งชุด (Scale-Level CVA: S-CVI) ตั้งแต่ 0.80-1.00 (Polit & Beck, 2006) แล้วจึงนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารงานในสถานที่ก่อสร้างจำนวน 30 ราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับที่ศึกษา ในช่วงระยะเวลา ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2566 แล้วนำผลที่ได้มาทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีคำนวนค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้ค่าแต่ละตัวแปรตั้งแต่ 0.91-0.97 หลังจากนั้นได้ทำการปรับแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วจึงนำไปใช้ในการวิจัยจริง

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย นักวิจัยใช้วิธีการการสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐานที่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ดำเนินการครั้งแรกเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรที่ใช้วัดทั้งหมด ต่อจากนั้น สร้างแบบจำลองสมการโครงสร้าง เพื่อมาใช้ในการประเมินแบบจำลองที่นำเสนอ ภาวะผู้นำเป็นตัวแปรอิสระแบบ Exogenous การจัดการความเสี่ยง เป็นตัวแปรต้นแบบ Endogenous วัฒนธรรมองค์กร เป็นตัวแปรต้น แบบ Endogenous และการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นตัวแปรตาม จากนั้นผู้วิจัยทำการทดสอบผลค่าความเบ้ (Skewness index: SI) และค่าความโด่ง (kurtosis index: KI) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 25 ตัวแปร พบว่าไม่มีตัวแปรสังเกตได้ตัวใดมีค่าความเบ้ มากกว่า 3 และค่าความโด่ง มากกว่า 10 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้ไม่มีค่าความเบ้และความโด่งผิดปกติ (Kline, 2011)

การศึกษานี้ใช้โครงสร้างแบบลำดับชั้น ใช้การประเมินภาวะสารูปสนิทดี (Goodness of fit) โดยใช้การตรวจสอบฟังก์ชั่นความกลมกลืน ค่าประมาณของพารามิเตอร์ที่ได้จากวิธีการ Maximum likelihood (ML) ซึ่งจะมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับวิธี Generalized least squares (GL) คือมีความคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพ และเป็นอิสระจาก มาตรวัด (Lie & Lomax, 2005) ของแบบจำลองดำเนินการโดยการใช้ดัชนีต่าง ๆ ในการพิสูจน์ เช่น การทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ระดับความอิสระ (df) การทดสอบไคสแควร์แบบสัมพันธ์ (Relative χ^2) Goodness of fit index (GFI) Adjusted goodness of fit index (AGFI) , Comparative fit index (CFI), ดัชนี Tucker-lewis index (TLI), Root mean square error of approximation (RMSEA), Root mean square residual (RMR) และ Norm fit index (NFI)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการการวิจัยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.33 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 28.38 และ เพศทางเลือก ร้อยละ 3.28 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.90 รองลงมา อายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.52 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 3.70 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท ต่อเดือน รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป และตำแหน่งงาน

ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่ง วิศวกรโครงการ คิดเป็นร้อยละ 85.44 รองลงมา อยู่ในตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการ คือเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

ในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 25 ตัวแปร ปรากฏค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกทุกคู่ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01-0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ช่วงระหว่าง 0.12-0.88 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.90 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้มีค่าไม่สูงมาก จะไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Hair *et al.*, 2010) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสรุปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

n=701

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
LM1	(.978)	.66**	.77**	.72**	.76**	.78**	.57**	.72**	.77**	.73*	.72*	.64**	.66**	.75**	.75**	.66*	.83*	.80*	.49*	.55*	.79**	.72**	.77*	.74*	.74*
LM2		(.977)	.58*	.57*	.57**	.52**	.31**	.55**	.47**	.57**	.53**	.84*	.38**	.70*	.61*	.72*	.61*	.62*	.53*	.81*	.65*	.56**	.62**	.62**	.55**
LM3			(.976)	.77**	.62**	.85**	.84*	.88*	.80**	.60**	.62*	.67*	.90*	.76*	.73*	.51*	.60**	.79*	.44**	.44*	.62*	.47*	.66*	.76*	.76*
LM4				(.978)	.703*	.63*	.61*	.88**	.65*	.69**	.76*	.56*	.76*	.76*	.86*	.42**	.57*	.79*	.52*	.58*	.73*	.44**	.80*	.84**	.93**
LM5					(.978)	.52**	.47*	.65*	.70*	.67*	.78*	.58**	.58*	.62*	.78*	.50**	.79*	.81*	.38*	.54*	.84**	.79*	.86**	.78**	.69*
LM6						(.978)	.73*	.78*	.71**	.54*	.52**	.54**	.77*	.65**	.56**	.53**	.65*	.72*	.30**	.31**	.58*	.50*	.58*	.63**	.66**
LM7							(.978)	.73*	.83**	.55*	.57*	.48**	.79**	.54*	.59*	.29**	.41*	.55**	.21**	.12*	.36**	.41*	.47**	.53*	.54*
RM1								(.977)	.70**	.64*	.716**	.59**	.85**	.78*	.83**	.40*	.54*	.80*	.49**	.49*	.70**	.44*	.78**	.78*	.84**
RM2									(.978)	.80*	.78*	.58**	.71**	.68**	.68**	.44*	.61*	.69**	.29*	.29**	.62**	.68*	.69**	.71*	.60*
RM3										(.978)	.91**	.61**	.49**	.78*	.73**	.36**	.56**	.65*	.30**	.41*	.68*	.74**	.74*	.69**	.67*
RM4											(.978)	.60**	.57**	.76*	.79**	.34*	.58*	.72*	.35*	.42*	.72*	.79*	.83**	.72**	.75*
RM5												(.978)	.58*	.79**	.62*	.67*	.52*	.62*	.45*	.70*	.59*	.51**	.58**	.59*	.56**
RM6													(.978)	.68**	.69*	.38*	.50*	.76*	.36**	.33**	.55*	.30**	.61**	.72*	.77**
RM7														(.978)	.79*	.47*	.57*	.75*	.39**	.59*	.73**	.58**	.74**	.77**	.74*
OC1															(.977)	.48**	.63**	.85*	.60*	.61*	.86*	.57*	.86*	.88**	.83**
OC2																(.979)	.69*	.53**	.48*	.64**	.58**	.49*	.44*	.53*	.45**
OC3																	(.978)	.81*	.31**	.50**	.75*	.79*	.74**	.76**	.60*
OC4																		(.978)	.46**	.54**	.80*	.62*	.88**	.70**	.82**
OC5																			(.977)	.61**	.54**	.20**	.48**	.51*	.46**
BCM1																				(.978)	.65*	.37**	.58**	.60**	.56**
BCM2																					(.978)	.71**	.85*	.83**	.74*
BCM3																						(.974)	.69*	.59*	.43*
BCM4																							(.979)	.86*	.79*
BCM5																								(.979)	.81*
BCM6																									(.978)
$\bar{x}$	4.04	3.61	3.96	3.91	3.74	3.97	3.73	3.81	3.78	3.86	3.70	3.55	3.83	3.62	3.77	3.92	3.94	3.69	3.65	3.61	3.82	3.80	3.74	3.73	3.85
S.D.	.40	.50	.53	.49	.52	.49	.55	.53	.52	.47	.51	.42	.60	.50	.52	.43	46	.54	.45	.46	.51	.50	.50	.53	.50
min	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
max	5.00	5.00	5.00	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67

หมายเหตุ: LM1 = วิสัยทัศน์ LM2 = การสื่อสาร LM3 = การสร้างแรงจูงใจ LM4 = การตัดสินใจ LM5 = ความสามารถในการปรับตัว LM6 = ความสามารถในการสร้างทีมสัมพันธ์ และ LM7 = การพัฒนาตนเอง RM1 = กำหนดความเสี่ยง RM2 = การประเมินความเสี่ยง RM3 = การลดความสี่ยง RM4 = การติดตามความสี่ยง RM5 = การสื่อสารความเสี่ยง RM6 = การฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยง และ RM7 = การมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง OC1 = ค่านิยมและความเชื่อร่วมกัน OC2 = บรรทัดฐานและพฤติกรรม OC3 = สัญลักษณ์ทางกายภาพ OC4 = รูปแบบการสื่อสาร OC5 = กระบวนการตัดสินใจ BCM1 = การประเมินความเสี่ยงและการวิเคราะห์ทางธุรกิจ BCM2 = แผนการพัฒนาการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ BCM3 = แผนการฝึกและการตระหนักรู้ BCM4 = การฝึกและการทดสอบแผน BCM5 = การบำรุงรักษาและการประเมิน และ BCM6 = การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย สัญลักษณ์ * = ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และ สัญลักษณ์ ** = ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ก่อนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบค่าความตรงสู่สมบูรณ์ (Convergent validity) และความตรงเชิงจำแนก

(Discriminant validity) ของตัวแปร ดังตารางที่ 2 แล้วจึงทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิอิทธิพลของโมเดลสมการโครงสร้างและดัชนีตรวจสอบความสอดคล้อง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การทดสอบความตรงสู่สมบูรณ์ และความตรงเชิงจำแนกของตัวแปร

Variables	AVE	C.R.	α	Item	Factor Loading
ภาวะผู้นำ	0.65	0.93	0.82	LM1	0.71
				LM2	0.77
				LM3	0.82
				LM4	0.89
				LM5	0.87
				LM6	0.67
				LM7	0.87
การจัดการความเสี่ยง	0.64	0.89	0.91	RM1	0.81
				RM2	0.85
				RM3	0.93
				RM4	0.58
				RM5	0.79
				RM6	0.69
				RM7	0.76
วัฒนธรรมองค์กร	0.69	0.91	.84	OC1	0.91
				OC2	0.83
				OC3	0.81
				OC4	0.86
				OC5	0.71
การจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจ	0.71	0.93	.92	BCM1	0.66
				BCM2	0.89
				BCM3	0.67
				BCM4	0.91
				BCM5	0.95
				BCM6	0.90

AVE: Average variance extracted, CR.: Composite reliability, α: Cronbach's alpha.

ตารางที่ 2 การทดสอบความตรงสู่สมบูรณ์ และความตรงเชิงจำแนกของแต่ละตัวแปรพบว่า ค่า AVE มีค่ามากกว่า 0.5 และค่า CR. มีค่ามากกว่า 0.7 ดังนั้นตึงถือว่าตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวมีความเหมาะสมขององค์ประกอบ (Hair *et al,* 2010) และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้านจากค่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรด้านภาวะผู้นำ พบว่า องค์ประกอบด้านการสร้างแรงจูงใจ มีนำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ที่ 0.89 รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับตัวและการพัฒนาตนเอง ที่ 0.97 การสร้างแรงจูงใจ ที่ 0.82 การสื่อสาร ที่ 0.77 และวิสัยทัศน์ ที่ 0.71 ตามลำดับ ตัวแปรด้านการจัดการความเสี่ยง องค์ประกอบด้าน การลดความสี่ยง มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดที่ 0.93 รองลงมา กำหนดความเสี่ยง ที่ 0.85 กำหนดความเสี่ยง ที่ 0.81 การสื่อสารความเสี่ยง ที่ 0.79 การมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง ที่ 0.76 การฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยง ที่ 0.69 และ การติดตามความสี่ยง ที่ 0.58 ตามลำดับ ตัวแปรด้าน วัฒนธรรมองค์กรพบว่า

องค์ประกอบด้านค่านิยมและความเชื่อร่วมกัน มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดที่ 0.91 รองลงมาคือรูปแบบการสื่อสาร ที่ 0.86 บรรทัดฐานและพฤติกรรม ที่ 0.83 สัญลักษณ์ทางกายภาพ ที่ 0.81 และ กระบวนการตัดสินใจ ที่ 0.71 ตัวแปรด้านการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจพบว่า องค์ประกอบด้าน การบำรุงรักษาและการประเมินมีค่าน้ำหนักมากที่สุด ที่ 0.95 รองลงมา ด้านแผนการฝึกและการตระหนักรู้ ที่ 0.91 การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย ที่ 0.90 แผนการพัฒนาการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ที่ 0.89 แผนการฝึกและการตระหนักรู้ ที่ 0.67 และการประเมินความเสี่ยงและการวิเคราะห์ทางธุรกิจ ที่ 0.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิอิทธิพลของโมเดลสมการโครงสร้าง ปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม	วัฒนธรรมองค์กร			การจัดการความเสี่ยง			การจัดการความต่อเนื่องทาง		
ตัวแปรต้น	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE
ภาวะผู้นำ	.99**	.99**	-	.97**	.97**	-	.95**	.95**	1.03**
	(.02)	(.02)		(.02)	(.02)		(.11)	(.11)	(.11)
วัฒนธรรมองค์กร	-	-	-	-	-	-	.69**	.69*	-
							(.12)	(.12)	
การจัดการความเสี่ยง	-	-	-	-	-	-	.66**	.66**	-
							(.11)	(.11)	-
ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2)		.99			.95			.99	

χ^2 = 103.21, df = 93, Relative χ^2 = 1.10, p = .132, GFI = 97, AGFI = 97, CFI = .98, TLI = .97, NFI = .98, RMSEA = .014, RMR = .003

ผลการวิจัยพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลแต่ละเส้นมีค่าแตกต่างจาก 0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 โดยพิจารณาพบค่า Critical ratio (C.R.) มากกว่า1.96 คือ มีค่าตั้งแต่ 5.99-37.45 มีความสมเหตุสมผลของขนาดและทิศทางของค่าพารามิเตอร์ที่คำนวณได้ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทักษะทางปัญญาของนักศึกษาได้ร้อยละ 99 และโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นพบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า Chi-Square=103.21, Relative Chi-Square=1.10, df=93, p=0.13, GFI=0.96, AGFI = 0.97, CFI = 0.98, TLI = 0.97, NFI = 0.98, RMSEA = 0.014, RMR = 0.003 (Schumacker & Lomax,1996) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังตารางที่ 2

เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ ด้านภาวะผู้นำ โดยมีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.95 รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการจัดการความเสี่ยง โดยมีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.69 และ 0.66 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ วัฒนธรรมองค์กร โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.99 และมีอิทธิพลเชิงบวกทางตรงต่อ การจัดการความเสี่ยง เท่ากับ 0.97 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.69 และปัจจัยด้าน การจัดการความเสี่ยง และมีอิทธิพลเชิงบวกทางตรงต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.66 และด้านภาวะผู้นำ มีอิทธิพลต่อ การจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยมีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก เท่ากับ 1.03

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อธิบายได้ว่า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภายใต้ทฤษฎีภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งส่งผลให้องค์กรมีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีทิศทางในการปฏิบัติ และมีเป้าหมายร่วมกัน Abma *et al.,* (2023) ภาวะผู้นำยังส่งผลต่อปัจจัยด้านการจัดการความเสี่ยง โดยการที่ผู้นำมีความพร้อมและการตระหนักรู้เรื่องความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบเปิดเผยเพื่อหลีกเลี่ยงอคติ

และการบิดเบือนของข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nurfitriana & Lisdiono (2024) ที่เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและผลที่ตามมาที่ไม่คาดคิด รูปแบบความเป็นผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมความคิดริเริ่มของผู้ประกอบการและความพยายามในการทำงานร่วมกัน ทักษะความเป็นผู้นำ ไม่ใช่ความสามารถด้านเทคนิค แต่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารความเสี่ยงสาธารณะ ความเป็นผู้นำด้านความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับการตระหนักถึงความไม่แน่นอนและการมีส่วนร่วมและการเลือกใช้กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการรวมวัฒนธรรมความเสี่ยงไว้ในนโยบาย การทำงานในองค์กรทั้งหมด โดยมีเป้าหมายเพื่อความยืดหยุ่นที่ยั่งยืนในระยะยาว ความเป็นผู้นำที่มีลักษระการทำงานที่รวดเร็วว่องไว เน้นผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าขั้นตอน (Agile) เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับยุค ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ (VUCA) ผู้นำที่มีความคล่องตัวสามารถชี้แนะองค์กรของตนให้เร็วขึ้น ปรับตัวได้มากขึ้น และมีประสิทธิผลมากขึ้น การกำกับดูแลแบบ Agile เป็นกุญแจสำคัญในการกำกับดูแลที่ตอบสนองและเชิงรุก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การจัดการความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร จะส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากความไม่แน่นอนของภาวะโรคระบาด ทำให้องค์กรต้องมีการบริหารจัดการ มาตรการรองรับและแผนระยะสั้น กลาง ไปถึงระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Judi & Kurniawan (2024) ที่ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความเป็นผู้นำ นวัตกรรม และนโยบายขององค์กรต่อความสำเร็จ ความต่อเนื่องของธุรกิจ รวมไปถึงการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน การสร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายในการทำงาน มาตรการรองรับ แผนฉุกเฉินหากเกิดกรณีไม่คาดฝัน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีความอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเป็นการดำเนินงานในแนวทางใหม่ ๆ ที่องค์กรควรนำไปเป็นต้นแบบในการบริหารงาน เพื่อสามารถรับมือกับความท้าทายหลังการแพร่ระบาดได้ดีขึ้น และรักษาความสำเร็จไว้ได้

ผู้วิจัยได้มีการรวบรวมและทบทวนวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด เป็นขั้นตอน ทำให้ได้ตัวแปรแฝง ตัวแปรสังเกตได้ และการเชื่อมโยงการมีอิทธิพลของแต่ละตัวแปรแฝงได้อย่างเหมาะสม ดังผลการวิจัยที่พบว่า ตัวแปรแฝงทั้ง 4 ตัว ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการจัดการความเสี่ยง และด้านการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยมีตัวแปรสังเกตได้เป็นตัวแทนหรือเป็นองค์ประกอบของตัวแปรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบตัวแปรในโมเดลการวัด ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร อยู่ช่วงระหว่าง 0.66-0.99 ประกอบกับผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ช่วงที่กลุ่มตัวอย่างยังคงมีประสบการณ์และผลกระทบจากการระบาดของไวรัสในครั้งก่อน และได้อธิบายความสำคัญของการให้ข้อมูลที่เป็นจริงและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่สมบูรณ์ นอกจากนี้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มากเพียงพอ การสุ่มตัวอย่างอย่างเหมาะสม และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย ทำให้โมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Gaiyasri *et al.,* (2023) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์อภิมานสมการโครงสร้าง ที่อธิบายว่า โมเดลการวัดที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับสูงได้นั้น เนื่องมาจากสาเหตุ ได้แก่ 1) ที่มาของการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม และ 4) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย และงานวิจัยของ López-Lemus & Carranza (2024) เรื่อง ผลกระทบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลที่ท้าทาย แนวทางที่ใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง ที่อธิบายถึงความเชื่อมโยงอย่างมีอิทธิผล ต่อภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องของธุรกิจ ด้วยการพิสูจน์ความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการทำให้องค์กรมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือเหตุการณ์ไม่คาดฝัน โดยอ้างอิงจากผลกระทบการระบาดใหญ่ของไวรัส โคโรน่า โดยศึกษาเฉพาะอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรงเป็นอันดับต้น ๆ ในช่วงเกิดการระบาด ผลจากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำมีผลอย่างมากในการทำให้องค์กรมีความพร้อมในการรับมือต่อปัญหา โดยผู้นำที่มีประสิทธิภาพนั้น ในการบริหารงานจะสามารถสร้างองค์กรให้มีมาตรการเพื่อจัดการความเสี่ยงสำหรับการป้องกันเหตุที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งภาวะผู้นำจะทำให้องค์กรเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีความคิดแนวทางเป้าหมายร่วมกัน ทั้งสามปัจจัยนี้ หากกระทำอย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กรผู้มีส่วนได้เสีย จะช่วยส่งผลให้องค์กรสามารถจัดการธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับน้อยที่สุด สิ่งเหล่านี้

จะช่วยทำให้ธุรกิจไม่ต้องประสบปัญหาหยุดชะงัก จากปัจจัยภายนอกดังเช่นที่ผ่านมา งานวิจัยนี้ทำให้เพิ่มความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงในอุตสาหกรรมการก่อสร้างในยุคหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า ด้วยการระบุและวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบต่าง ๆ การศึกษานี้ช่วยส่งเสริมองค์ความรู้ทางวิชาการโดยการจัดทำกรอบการวิจัย สำหรับการประเมินความเสี่ยง แนวทางการจัดการ โดยนำเสนอหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM) ในอุตสาหกรรมการก่อสร้างอย่างไร โดยเน้นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ซับซ้อนระหว่างความเป็นผู้นำ การบริหารความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ อีกทั้งช่วยเสริมทฤษฎีที่เกี่ยวกับความยืดหยุ่นขององค์กรและการบริหารความเสี่ยงด้วยการผสมผสานสภาพแวดล้อมหลังการระบาด ด้านจากมุมมองของผู้บริหาร ข้อค้นพบของการศึกษาครั้งนี้ให้ข้อมูล เชิงลึกที่สามารนำไปใช้ได้จริงสำหรับผู้นำและผู้จัดการในอุตสาหกรรมการก่อสร้างในกรุงเทพมหานคร ด้วยการทำความเข้าใจบทบาทที่สำคัญของการบริหารความเสี่ยงในการรับประกันความต่อเนื่องทางธุรกิจ ผู้บริหารสามารถใช้กลยุทธ์ที่กำหนดเป้าหมายเพื่อเสริมความแข็งแกร่งให้กับตัวแปรที่สังเกตได้แต่ละตัว ตัวอย่างเช่น การปรับปรุงกระบวนการระบุและประเมินความเสี่ยงสามารถช่วยให้องค์กรคาดการณ์และเตรียมพร้อมสำหรับการหยุดชะงักที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การลดความเสี่ยงและแนวทางปฏิบัติในการติดตามที่มีประสิทธิผลส่งผลให้มั่นใจได้ว่าความเสี่ยงที่ระบุได้รับการแก้ไขอย่างเพียงพอและติดตามอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงช่องทางการสื่อสารความเสี่ยงสามารถอำนวยความสะดวกในการสื่อสารด้วยข้อมูลและการตัดสินใจทั่วทั้งองค์กรได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การลงทุนในการฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยงและการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่แข็งแกร่งจะสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงความเสี่ยงมากขึ้น การนำแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ไปใช้ ผู้จัดการสามารถเพิ่มความยืดหยุ่นและความต่อเนื่องขององค์กรเมื่อเผชิญกับวิกฤติในอนาคต ทำให้มั่นใจได้ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานและความมั่นคงที่ยั่งยืน สำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการขยายการวิจัย โดยผลการศึกษาที่ได้ไปดำเนินการวิจัยที่กับกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ เช่นอุตสาหกรรมโรงงานที่มีคนทำงานอยู่แบบหนาแน่นมีความคล้ายคลึงกันกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้างหรือมีการขยายขอบเขตการศึกษาออกไปยังจังหวัดอื่น ๆ ที่มีขนาดธุรกิจขนาดใหญ่ หรือเมืองขนาดใหญ่ เช่น จังหวัด ภูเก็ต เชียงใหม่ ขอนแก่น หรือ ปริมณฑล และควรมีการศึกษาวิจัยและการพัฒนา โดยการนำผลวิจัยครั้งนี้ ไปศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบในการพัฒนาปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ การจัดการความเสี่ยง และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ซึ่งจะทำให้ได้งานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์และสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างดังกล่าวได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Abma, K., Swasthaisong, S. & Romyen, L. (2023). Strategic leadership and organizational culture on the efficiency of local administrative organizations in That Phanom District Nakhon Phanom province. *Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3*(3), 61–82. (in Thai)

Boonreang, E. & Harasarn, A. (2023). The COVID-19 crisis management policy implementation in Thailand during the year 2020-2021. *Journal of Politics and Governance, 13*(1), 189–204.

Chuangwongyat, S. (2021). *Culture is everything [Online].* Retrieved March 23, 2024, form: https://www.bangkokbiznews.com/business/921370

Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A. G. & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavioral Research Methods, 39*(2), 175–191.

Fresh Editorial. *Bangkok market report – Impact of COVID-19.* [Online]. Retrieved March 15, 2024, from: https://freshbangkok.com/bangkok-market-report-impact-of-covid-19/

Gaiyasri, S., Saengprom, N. & Senarat, S. (2023). Factors affecting of students achievement in science fundamental education level: Meta-analytic structural equation modeling. *Research and Development Institute Journal of Chaiyaphum Rajabhat University, 5*(2), 59–72. (In Thai)

Hair, J. F., Black, W., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective.* Upper Saddle River, NJ: Pearson.

Jiaksungnoen, P. & Rattanapongpinyo, T. (2023). Corporate culture, quality of life at work, and self-efficacy affect operational efficiency and the success of the organization. *Journal of Educational Management and Research Innovation, 5*(3), 519–532. (in Thai)

Judi, T. E. & Kurniawan, D. (2024). Public policy and organizational resilience: Leadership, innovation, and sustainability in the post-pandemic era. *Manajemen dan Bisnis, 23*(1), 197–212.

Kanchanawongpaisan, S. (2023). Synergistic relationships: Leadership, preventive management, and business continuity management. *Journal of Wisdom in Political Science and Multi-Disciplinary Sciences, 6*(2), 113–138.

Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.)*. New York: Guilford Press.

Lie, M. & Lomax, R. G. (2005). The effect of varying degrees of nonnormality in structural equation modeling. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal, 12*(1), 1–27.

Likert, R. (1932). User A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, *22*(140), 1–55.

López-Lemus, J. A., & Carranza, M. T. (2024). The impact of transformational leadership on challenging influence strategies: an approach using structural equation models. *International Journal of Organizational Analysis, 32*(1), 35–57. doi:https://doi.org/10.1108/IJOA-10-2022-3440

Mercuria. (2020). *Impact of COVID-19 on Bangkok real estate market 2020*. [Online]. Retrieved from Mercuria Investment (Thailand): https://www.mercuriathailand.com/content/1195/impact-of-covid-19-on-bangkok-real-estate-market-2020

National Statistical Office Thailand. (2022), *Construction area, 1st quarter of 2022*. [Online]. Retrieved March 22, 2024, form: https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/2023/20230929104206_52567.pdf (in Thai)

Nurfitriana, F., & Lisdiono, P. (2024). Leadership during ERM transition implementation in the public sector. *Jurnal Teknologi dan Manajemen, 22*(1), 55–62.

Polit, D. F. & Beck, C. T. (2006). The content validity index: Are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in Nursing & Health, 29*(5), 489–497.

Ponthongmak, M. (2023). The Administrative Model of Learning Management Under the Coronavirus 2019 (COVID-19) Pandemic for Satit School. *Phikun Journal, 21*(1), 131–150. (In Thai)

Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (1996). *A beginner's guide to structural equation modeling*. New York: Psychology Press.

Szczygielski, J. J., Charteris, A. & Bwanya, P. R. (2022). The impact and role of COVID-19 uncertainty: A global industry analysis. *International Review of Financial Analysis, 80*(2), 1–17